

> *Werkt in je voordeel*

Postadres Postbus 9208, 3506 GE Utrecht

Aan de FWM
T.a.v. de heer H. van Luunen
Postbus 5097
2600 GB Delft

Metaal

T 0900 9690 (lokaal tarief)
F 030 66 30 000

www.fnvbondgenoten.nl

Datum 1 februari 2011
Doorkiesnummer 030-2738340
Ons kenmerk JB/RT
Onderwerp Voorstellen FNV Bondgenoten voor de cao Metaal & Techniek

Geachte heer Van Luunen

Hierbij sturen wij u onze voorstellen (zie bijlage) met betrekking tot de cao-
onderhandelingen voor de Metaal & Techniek die 16 februari aanstaande aanvangen.

Onze voorstellen zijn gebaseerd op het algemeen arbeidsvoorwaardenbeleid van FNV
Bondgenoten, maar vooral ook op de uitgebreide ledenraadpleging die wij hebben
georganiseerd in de Metaal & Techniek.

Het motto van onze voorstellenbrief is "Vaklieden verdienen beter". Dit motto is niet
toevallig gekozen. Wij achten het van groot belang voor de continuïteit van de Metaal &
Techniek dat er wordt geïnvesteerd in vaklieden. Om de vaklieden draait alles in onze
sector, met hun arbeidsproductiviteit en technische kennis groeien de omzetten en
winsten van bedrijven. En die meerwaarde wordt nu bedreigd door een te verwachten
enorm tekort aan vaklieden. TechniekTalent.nu heeft ons voorgerekend dat we in 2014
met een tekort van tienduizenden vaklieden zullen zitten. Als we dat laten gebeuren zal
dat ernstige negatieve gevolgen hebben voor de arbeidsproductiviteit, omzet en
winstverwachting in de Metaal & Techniek.

FNV Bondgenoten wil dit niet laten gebeuren en daarom roepen wij u op om fors te
investeren in vaklieden. Door onze sector arbeidsvoorwaardelijk aantrekkelijker te
maken, maar ook door er voor te zorgen dat vaklieden langer fit blijven en gezond hun
pensioen kunnen gaan halen.

Wij zijn ons er van bewust dat wij deze oproep doen op een moment waarin de crisis
nog niet over is in alle bedrijven. De crisis geldt nog vooral voor bedrijven die aan de
bouw zijn gerelateerd. Echter in grote delen van de Metaal & Techniek gaat het gelukkig
ook weer beter. Ondanks dat een deel van onze sector nog niet uit de crisis is, achten
wij het toch verstandig om nu de arbeidsvoorwaarden van vaklieden te verbeteren en te
investeren in het opleiden en de loopbaan van vaklieden. Het is gewoon te laat als we
er nog een paar jaar mee wachten. Dit is het moment om met procyclisch beleid te
reageren op de snel naderende grote problemen in de arbeidsmarkt.

Benadrukt moet worden dat de werknemers de afgelopen twee jaar door loonmatiging een grote bijdrage hebben geleverd aan het bestrijden van de crisis in de Metaal & Techniek. Wij hebben in niet mis te verstane bewoordingen van onze leden de opdracht gekregen om minimaal een loonsverbetering af te spreken die de koopkracht verbetert. Deze wens wordt ook aangewakkerd doordat het huidige kabinet allerlei lastenverzwaringen (o.a. kinderopvang en ziektekosten) in petto heeft voor werknemers, terwijl voor werkgevers lastenverlichtingen zijn afgekondigd.

Onze leden maken zich ook grote zorgen over de wijze waarop door werkgevers gebruik wordt gemaakt van flexkrachten. We zien de flexschillen groeien en maken ons zorgen over een toename van excessen bij de inzet van flexkrachten. Wij willen u wijzen op de situatie in de Eemshaven en op de Maasvlakte, waarover ons berichten bereiken die wijzen op schandalige omstandigheden en zeer slechte arbeidsvoorwaarden op werkplekken waar vooral buitenlandse arbeidskrachten worden ingezet. Werktijden van twaalf uren per dag en zeven dagen per week, uurlonen tussen de twee en vijf euro. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd in opdracht van Nederlandse ondernemingen die zijn aangesloten bij uw brancheorganisaties. U heeft deze toestanden vast tot u genomen, want het wordt ook gemeld in de media. Uw brancheorganisaties zwijgen hierover en, voor zover wij weten, hebben niets gedaan om hun leden te laten stoppen met deze vormen van moderne slavernij. Onze leden accepteren dit niet langer. Wij stellen voor om onze cao beter na te leven en er ook voor te zorgen dat flexkrachten hetzelfde verdienen als vaste krachten in onze sector.

Tenslotte verwachten onze leden dat de nieuwe pensioenregeling de zekerheid blijft bieden om vervroegd te kunnen uittreden. Als de uitwerking van het pensioenakkoord met zich meebrengt dat de regeling versoberd moet worden, zullen de inkomensgroepen van de vaklieden extra beschermd moeten worden.

Wij hopen dat wij in een constructief en creatief overleg tot een nieuwe cao kunnen komen. Wij behouden ons het recht voor om tijdens het cao overleg met nieuwe voorstellen te komen.

Met vriendelijke groeten,

Jan Berghuis
Jos Brocken
Ruud Nieuwenhuis

c.c. Vakraad, J. Ormel
CNV Bedrijvenbond, M. Hietkamp
De Unie, G. Kruithof

Metaal

T 0900 9690 (lokaal tarief)
F 030 66 30 000

www.fnvbondgenoten.nl

Van

Jan Berghuis/Jos Brocken/Ruud Nieuwenhuis

Datum

1 februari 2011

Doorkiesnummer

030-2738340

Ons kenmerk

Onderwerp

VAKLIEDEN VERDIENEN BETER

Voorstellen cao-onderhandelingen Metaal & Techniek 2011

1. Flexibiliteit: Gelijk Werk Gelijk Loon

We hebben de afgelopen jaren de cao-tekst over de gelijkwaardige positie voor uitzendkrachten verbeterd. Uitzendkrachten zouden hetzelfde cao-loon moeten krijgen. Als een uitzendkracht vakkracht is, hoort hij of zij vanaf de eerste werkdag conform onze cao te worden betaald. Dat geldt ook voor buitenlandse vakkrachten die in onze sector te werk worden gesteld. Het is maar de vraag of deze bepalingen goed worden nageleefd; wij hebben vastgesteld van niet. Over naleving hebben we met u afspraken gemaakt, maar werkgevers stellen na de cao-onderhandelingen alles in het werk om onder deze nalevingafspraken uit te komen. Daarnaast komt het ook steeds meer voor dat werkgevers ZZP-ers (zelfstandigen zonder personeel) inhuren. Deze groep heeft een nog beperktere rechtspositie. Onze inzet zal zijn om er voor te zorgen dat de cao op het gebied van uitzendkrachten beter wordt nageleefd. De inkomensverschillen tussen vaste krachten en uitzendkrachten moeten worden weggenomen.

Wij doen de volgende voorstellen:

- a. De cao, maar vooral ook de afspraken over uitzendkrachten, moet beter worden nageleefd. Daarvoor moet in de cao worden opgenomen dat bij niet naleving er sprake moet zijn van de zogenaamde omgekeerde bewijslast. Werkgevers die de cao niet naleven moeten aantonen dat zij dat wel doen. Als zij dat niet kunnen, of binnen een bepaalde termijn niet doen, wordt de werknemer automatisch in het gelijk gesteld.
- b. Een uitzendkracht die vakkracht is, moet hetzelfde loon verdienen als een vaste kracht bij het inlenend bedrijf (inclusief toeslagen, eindejaarsuitkering, enz.).
- c. Een ZZP-er die als vakkracht werkzaam is in de Metaal & Techniek dient minimaal een tarief in rekening te kunnen brengen waardoor hij of zij hetzelfde verdient als een vaste vakkracht, inclusief pensioenpremie en de opleidingsheffing.

2. Pensioen

Op dit moment is er nog veel onduidelijkheid over hoe onze regeling er uit moet gaan zien. Er wordt niet alleen nog gewerkt aan het uitwerken van het sociaal akkoord, maar er is ook nog veel onduidelijk hoe moet worden omgegaan met de stijging van de levensverwachting. Dat moet een plaats krijgen in berekening van pensioenen en

premies. Gelukkig is inmiddels duidelijk dat we in 2011 geen besluit hoeven te nemen om rechten af te stempelen. Maar er zijn ook een paar dingen zeker: bijvoorbeeld dat we er niet aan zullen ontkomen om onze pensioenregeling te veranderen. En dat we in de toekomst minder zeker kunnen zijn over de uitkomst van het pensioen. Dat betekent naar onze mening dat we scherpe keuzes moeten maken. We kunnen niet voor iedereen de regeling op het huidige niveau handhaven.

Ondanks dat er nog veel onzeker is over onze pensioenen doet FNV Bondgenoten de volgende voorstellen:

- a. De inkomensgroepen in de Metaal & Techniek waar de vaklieden onder vallen dienen de zekerheid te behouden op een goed pensioen.
- b. Structureel maken van de zogenaamde 58+ regeling, waardoor werknemers die na hun 58ste worden ontslagen, recht blijven houden op hun overgangsrechten om met vroegpensioen te kunnen.

3. Inkomen

Uit onderzoek blijkt dat van het totaal verdiende inkomen in Nederland (dat heet arbeidsinkomensquote, AIQ) er steeds minder naar het inkomen van werknemers gaat en steeds meer naar de winsten van bedrijven. Dat is ook zo in de Metaal & Techniek. Daarnaast neemt het tekort aan vaklieden weer toe. Steeds meer jongeren willen niet werken in onze sector, steeds meer werknemers wijken uit naar andere sectoren of gaan met pensioen. Aan deze trend moet een halt worden toegeroepen en dat begint met het garanderen van een goed inkomen en perspectief in de Metaal & Techniek.

FNV Bondgenoten doet de volgende voorstellen:

- a. Voor de looptijd van een jaar worden per 1-4-2011 de lonen met 2,5% verhoogd. Als u met ons afspraken wilt maken over pensioen, werkgelegenheid, compensatie voor verhoging van ziektekostenpremie en ketenaanpak, zijn wij bereid die looninzet te matigen. Als u dat niet wilt zullen wij onze looneis verhogen naar 3%.
- b. In 2011 stijgen de premies van de ziektekostenverzekering fors. Deze stijging dient voor werknemers te worden gecompenseerd. Maandelijks keert de werkgever een toeslag van €15,- uit.
- c. Om de instroom van jongeren te bevorderen in de Metaal & Techniek worden de jeugdschalen voor jonge werknemers afgeschaft.

4. Arbeidsmarkt, arbeidsongeschiktheid en opleiden.

Op dit moment krijgen wij al weer signalen dat er een tekort aan vaklieden ontstaat. Ook zien we dat dit probleem wordt opgelost met het opbouwen van een flexschil, die nog groter wordt dan de flexschil van voor de crisis. Dat is een uiterst ongewenste ontwikkeling, het ondermijnt de arbeidsvoorwaardelijke positie van de vakman en vakvrouw. Het lost ook niet het probleem op van het tekort aan goed geschoolde werknemers. Bovendien los je een tekort aan mensen niet op met flexibiliteit, maar met het aannemen van meer mensen.

Het is beter om het probleem integraal te benaderen en er voor te zorgen dat de instroom in de sector toeneemt en de uitstroom vermindert. Wij hebben net het plan "Fit in de Metaal" gepresenteerd. Dit plan zou de basis kunnen zijn om de

arbeidsmarktproblemen in de sector zelf op te lossen. Meer goed opgeleide jongeren laten instromen en werknemers zo lang mogelijk gezond blijven inzetten. Dat kan door tijdig bij werknemers te signaleren dat het verstandig zou zijn om een loopbaanswitch te maken; zo vroeg mogelijk inzichtelijk maken (preventie) dat werknemers aan iets anders toe zijn en dan ook mogelijkheden bieden om iets anders te gaan doen (re-integreren). Ook zouden we moeten onderzoeken of werknemers en werkgevers in de sector niet veel meer verantwoordelijkheid moeten nemen voor arbeidsmarktbeleid. We zouden moeten kijken of de sector zich niet zelf verantwoordelijk zou moeten voelen voor het oplossen van de in de sector ontstane werkloosheid. Dat kan natuurlijk alleen maar als de plannen om de WW te privatiseren doorgaan.

Verantwoordelijkheid nemen geldt natuurlijk zeker bij het oplossen van de problemen van arbeidsongeschikte werknemers. Het is onacceptabel dat werkgevers geen verantwoordelijkheid willen nemen voor het probleem van arbeidsongeschiktheid, die vaak door het werk wordt veroorzaakt. Tenslotte willen wij tijdens de cao-onderhandelingen afspraken maken over het voortzetten van onze huidige WIA-afspraken en Schade NV.

FNV Bondgenoten doet de volgende voorstellen:

- a. De O&O-fondsen in de Metaal & Techniek hebben de afgelopen twee jaar moeten bezuinigen. Terwijl juist nu extra in opleiden moet worden geïnvesteerd. FNV Bondgenoten stelt voor om de O&O-heffingen met 20% te verhogen, zodat de benodigde extra inspanning kan worden gefinancierd.
- b. De afspraak uit de vorige cao om extra middelen in te zetten voor plannen die er voor zorgen dat de instroom en behoud van vaklieden wordt bevorderd moet worden verlengd.
- c. O&O-fondsen dienen plannen te ontwikkelen die er voor zorgen dat werknemers rechtstreeks middelen kunnen krijgen uit de fondsen. Wij denken hierbij aan persoonsgebonden budgetten, opleiding en training ten behoeve van de opleidingsdag, enz.
- d. Alle opleidingsuren buiten het dienstrooster dienen als normale werktijd te worden uitbetaald.
- e. "TechniekTalent.nu" is een samenwerkingsverband van O&O-fondsen in de techniek waar veel plannen worden uitgevoerd om de instroom van vaklieden in de techniek te bevorderen. Wij stellen voor om voor "TechniekTalent.nu" een sectorheffing af te spreken.
- f. Aan het voorkomen van arbeidsongeschiktheid (preventie) valt nog veel te verbeteren. Hetzelfde geldt voor de terugkeer naar het werk (re-integratie) als mensen ziek zijn geworden. FNV Bondgenoten wil dat hierin meer wordt geïnvesteerd.
- g. De huidige WIA-verzekeringen zorgen voor een aanvulling op de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid. Dat is georganiseerd via NV Schade, de verzekeraar zonder winstoogmerk van de sociale partners in de Metaal & Techniek. Die verzekeringen moeten worden uitgebreid, zodat verlies van inkomen nog beter wordt gecompenseerd. Maar ook de samenwerking met tussenpersonen en verzekeraars moet beter, zodat werknemers meer profiteren van een goede coördinatie en samenwerking. Een betere preventie, een goede re-integratie en een

Notitie

Blad

4 van 4

Ons kenmerk

> *Werkt in je voordeel*

- goede verzekering tegen inkomensverlies horen bij elkaar, maar zijn nu nog te versnipperd. Dat noemen wij een integrale ketenaanpak. En dat is wat wij willen.
- h. Sociale partners laten gezamenlijk onderzoek doen naar de mogelijke opbrengsten van een gecoördineerd en geïntegreerd preventie- en re-integratiebeleid.
  - i. De voorlichtingscampagne "Fit in de Metaal & Techniek" vanuit de bonden wordt gecontinueerd. Werkgeversorganisaties zouden ook voorlichtingscampagnes kunnen organiseren.
  - j. Bij een eventuele privatisering van de WW zullen sociale partners serieus de mogelijkheid onderzoeken deze onder te brengen bij de NV Schade.
  - k. In alle branches worden de activiteiten rond arbo-catalogi uitgebreid, waarbij onderzocht wordt of deze de status van cao kunnen krijgen.